

Digest parlamentar –
Decembrie 2020

Comerțul, ruinat de criză.
Cererea pentru credite
se duce la vale

2

Monitor al pieței financiare

Market

<http://www.capital.market.md>
Miercuri, 30 decembrie 2020

Nr.51 (874)
Preț: 7 lei

Banca Mondială “măsoară”
efectele crizei asupra economiei
Republicii Moldova

3

Spumantele din Moldova au fost apreciate cu 11 medalii la un concurs de profil din Franța

Repubeca Moldova a obținut 11 medalii, dintre care una de aur și zece de argint, în cadrul celei de-a 18-a ediții a celui mai important concurs dedicat vinurilor spumante „Effervescents du Monde”. Acesta s-a desfășurat în perioada 15-18 decembrie, în regiunea viticolă Burgundia din Franța, transmite MOLDPRES.

„Rezultatul înregistrat de vinurile reunite sub brandul vinicul de țară „Vinul Moldovei. O legendă vie” este remarcabil în condițiile în care țara noastră a reușit să devanzeze Italia și Spania – țări cu tradiții vinicole – la capitolul medalii. Acestea au obținut câte 10 (3 de aur, 7 de argint) și, respectiv, 9 distincții”, potrivit Oficiului Național al Viei și Vinului.

Medalia de aur i-a revenit vinăriei Cricova pentru spumantul „Pinot Noir Extra Brut Alb”, iar cele 10 medalii de argint au fost împărțite de Cricova, Purcari, Mileștii Mici, Mărt, Consalcom și Alianța-Vin.

La această ediție, Republica Moldova a concurat cu 26 de mostre de vinuri spumante de la nouă vinării, participarea cărora a fost posibilă datorită suportului finanțier și logistic oferit de Oficiul Național al Viei și Vinului. În total, la „Effervescents du Monde – 2020” au participat 19 țări, cu 479 mostre de vin, apreciate de peste 80 de experți francezi, dar și din alte state ale lumii. În cadrul concursului au fost oferite 35 de medalii de aur și 115 de argint.

Repubeca Moldova a participat pentru al treilea an consecutiv la competiție, iar în 2019, spumantele moldovenești au fost premiate cu o medalie de aur și 8 de argint, după ce în 2018 au atins un record de 12 medalii (2 de aur, 10 de argint).

Dragi prieteni!

Ziarul Capital Market Vă urează Crăciun fericit și un An Nou plin de realizări frumoase, căldură și dragoste.

Vă dorim ca sărbătorile de iarnă să Vă aducă numai bucurii, iar nouă să vă vină cu împliniri, sănătate și multă fericire alături de cei dragi!

La mulți ani!

Cu respect,
echipa ziarului Capital Market

Stimați participanți
profesioniști ai pieței
non-bancare!

Lăsând în urmă dificultățile cu care ne-am confruntat pe parcursul anului curent și anticipând provocările care ne așteaptă în noul an, vă dorim să intrați cu încredere și optimism în 2021! Fie că anul care vine să vă aducă multă sănătate, prosperitate, bucurii și realizări frumoase, alături de cei dragi!

Crăciun Fericit!

La mulți ani!

Consiliul de Administrație
al CNPF

CAPITAL Market

**ÎN ATENȚIA
SOCIETĂȚILOR
PE ACȚIUNI!**

Recepționarea anunțurilor și rapoartelor anuale se efectuează la adresa:
ziarulcm@gmail.com
tel.: 022 22-12-87;
fax: 022 22-05-03

**Abonați-vă
la versiunea electronică
a ziarului Capital Market**

Abonându-vă la versiunea electronică a ziarului Capital Market, pe durata abonamentului veți avea acces la versiunea electronică a ziarului.

Pentru a vă abona la versiunea electronică a ziarului Capital Market, trebuie să sunați la redacție (022 221287) sau să trimiteți o scrisoare pe adresa de e-mail: ziarulcm@gmail.com.

**Spre atenția
cititorilor
și abonaților!**

Instituția Publică Ediția Periodică „Capital Market” vă aduce la cunoștință că, în legătură cu sărbătorile de iarnă, prima ediție a ziarului din anul 2021 va apărea pe 13 ianuarie.

**Redacția ziarului
Capital Market**

Curs valutar
30.12.2020

Valuta	Rata	Cursul
USD	1	17.2274
EUR	1	21.0993
UAH	1	0.6111
RON	1	4.3282
RUB	1	0.2340

Digest parlamentar – Decembrie 2020

În decembrie au avut loc patru ședințe plenare ale Parlamentului Republicii Moldova. Ședința convocată pentru 7 decembrie nu a avut loc din cauza lipsei de cворум.

Deputații au adoptat Politica bugetar-fiscală, Legea bugetului de stat, Legea bugetului asigurărilor sociale de stat și Legea fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală pentru anul 2021.

De asemenea, a fost votat proiectul de modificare a Legii privind statutul juridic special al Găgăuziei (Gagauz-Yeri) din 23 decembrie 1994, în prima lectură, iar în două lecturi – proiectul de modificare și completare a Legii privind administrația publică locală și Legii privind descentralizarea administrativă, precum și proiectul de modificare a Legii privind organizarea administrativ-teritorială a Republicii Moldova.

În prima și în a doua lectură a fost aprobat proiectul de lege cu privire la funcționarea limbilor vorbite pe teritoriul Republicii Moldova și proiectul de lege cu privire la modificarea și completarea Codului serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova.

Totodată, în două lecturi a fost votat proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative și anume a Legii privind Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova, Legii privind statutul ofițerului de informații și securitate.

Proiectul de lege privind modificarea și abrogarea unor acte normative (Le-

gea cu privire la cultură fizică și sport; Legea cu privire la transmiterea cu titlu oneros a unui bun imobil) a fost votat în două lecturi.

Deputații au aprobat două proiecte de lege care urmăresc îmbunătățirea accesului populației la medicamente. Proiectul de modificare a Legii cu privire la medicamente și Legii cu privire la activitatea farmaceutică are ca scop introducerea obligativității pentru factorii decizionali să reglementeze și să monitorizeze prețul medicamentelor începând de la prețul de producător, prețul de depozit și cel din farmacii. Proiectul de modificare a Legii cu privire la activitatea farmaceutică, Legii privind evaluarea și acreditarea în sănătate și Legii cu privire la comerțul interior reglementează comerțul farmaceutic prin intermediul unităților mobile.

Parlamentul, cu majoritatea voturilor, a aprobat proiectul de lege pentru modificarea Legii privind sistemul public de pensii, pentru ambele lecturi. Aceasta prevede stabilirea vârstei standard de pensionare de 57 de ani pentru femei și de 62 de ani – pentru bărbați, începând cu 1 ianuarie 2022.

A fost aprobat, în lectura a doua, un proiect de modificare a Legii cu privire la statutul judecătorului, care prevede majorarea graduală a vârstei de pensionare pentru judecători, atât pentru bărbați, cât și pentru femei, începând cu 1 iulie 2021.

A fost aprobat proiectul de lege pentru abrogarea Legii din 2016 privind emisiunea obligațiunilor de plată derivate din garanțile de stat din 17

nouembrie 2014 și din 1 aprilie 2015. Pentru anularea "legii miliardului" au votat 56 de deputați.

Votat în plen: profanarea mormintelor va fi sancționată cu amenzi de până la 47 500 de lei.

Deputații au aprobat în lectura a doua un proiect de lege de modificare a 5 acte normative ce vizează procedura de eliberare a legitimației și a insignei de ales local.

Proiectul Legii privind activitatea de asigurare și reasigurare a fost votat, conceptual, în prima lectură. Proiectul de lege a fost elaborat de specialiști Comisiei Naționale a Pieței Financiare în colaborare cu experti ai Băncii Mondale.

Deputații au aprobat în lectura finală noi măsuri de prevenire a răspândirii COVID-19 printre angajați și de susținere a mediului de afaceri.

Parlamentul a aprobat mai multe modificări la Legea cu privire la comerțul interior și Codul contraventional al Republicii Moldova, care stipulează stabilirea unei cote de raft, nu mai puțin de 50%, din lungimea lineară a raftului, destinată expunerii și vânzării produselor fabricate/procesate în Moldova.

Materialul lemnos destinat reconstrucției bisericii din satul Larga, monument ocrotit de stat, va fi scutit de plată drepturilor de import. Un proiect de lege în acest sens a fost votat în două lecturi.

Deputații au audiat rapoartele privind executarea Bugetului asigurărilor sociale de stat pentru anul 2019 și

a Fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală în anul 2019.

Procesul de angajare a străinilor la muncă în Moldova va fi optimizat. Deputații au aprobat, în lectura a două, un proiect de modificare a legislației.

Parlamentul a ratificat Instrumentul pentru modificarea Constituției Organizației Internaționale a Muncii.

A fost aprobată Strategia națională de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului pentru anii 2020-2025.

Deputații au susținut inițiativa Guvernului privind plafonarea termenului interdicției de a părași țara pentru debitor sau reprezentantul organelor lui de conducere, în cadrul procedurii de insolvență.

Legea comunicărilor electronice a fost ajustată la cadrul legislativ al UE.

Parlamentul a modificat legislația referitoare la controlul averii și intereselor personale. Totodată, a fost modificat cadrul legal pentru a asigura o gestionare mai eficientă a resurselor umane din autoritățile publice.

Parlamentul a introdus sancțiuni pentru acte de violență asupra mediciilor și a lucrătorilor medicali aflați în exercițiul funcțiunii.

Moldova aderă la Protocolul privind schimbul de informații în formă electronică dintre statele-membre ale CSI în scopul efectuării administrației fiscale. Parlamentul a aprobat respectivul proiect în prima și a doua lectură.

Votat în două lecturi: ședințele Adunării Generale a Notarilor și a organelor sale colegiale vor putea fi ținute prin mijloace electronice de comunicație directă la distanță, precum teleconferința sau videoconferința.

A fost modificată Legea taxei de stat. Toate persoanele care reclamă acțiuni legate de încălcarea dreptului la petiționare vor fi scutite de achitarea taxei

de stat în cazul în care se adresează în instanță de judecată.

Parlamentul a aprobat noi modificări la Legea insolvențării.

Termenul de redactare a hotărârilor judecătoarești va fi extins, până la 45 de zile lucrătoare. Parlamentul a aprobat, în prima lectură, un proiect de modificare a Codului de procedură civilă, Codului administrativ și Codului de procedură penală.

Parlamentul a aprobat un proiect care va debloca darea în exploatare a unui bloc locativ pentru colaboratorii instituțiilor din sfera științei și inovării.

Satele și orașele din țară care intră întrunesc condiții climaterice, balneologice și prezintă o importanță pentru sănătatea și odihnă populatiei vor putea obține statut de stațiune balneoclimatică. Proiectul a fost votat de Parlament în prima lectură.

Parlamentul a aprobat mai multe Hotărâri care vizează modificarea componentei unor delegații parlamentare și comisii permanente ale Legislativului. Totodată, Vladimir Vitiuc a fost ales Vicepreședinte al Parlamentului.

Comisia de anchetă privind modul de exploatare a substanțelor minerale utile a fost completată cu doi noi membri – deputații Marina Tauber și Vladimir Mizdrenco.

A fost modificată Hotărârea Parlamentului privind componența numerică și nominală a Biroului permanent al Parlamentului.

Pe 24 decembrie, în cadrul sesiunii extraordinare, la Palatul Republicii din capitală s-a desfășurat ședința solemnă comună a Parlamentului Republicii Moldova și Curții Constituționale a Republicii Moldova privind investirea Președintelui Republicii Moldova.

Directia generală comunicare și relații publice a Parlamentului Republicii Moldova

Soldul cererilor față de economie a constituit 47,2 miliarde lei și a crescut în luna octombrie cu 410,2 milioane lei (0,9 la sută), ca urmare a majorării cererilor față de economie în monedă națională cu 189,9 milioane lei (0,6 la sută) și a cererilor în valută (exprimate în MDL) cu 220,3 milioane lei (1,3 la sută), arată datele Băncii Naționale a Moldovei.

Cererile față de economie în valută, exprimate în USD, au crescut pe parcursul perioadei de referință cu 8,3 milioane USD (0,8 la sută).

Majorarea soldului cererilor față de economie în monedă națională a fost determinată de creșterea soldului cererilor față de alte sectoare rezidente (inclusiv persoane fizice) cu 197,3 milioane lei (1,2 la sută) și a soldului cererilor față de sectorul societăților comerciale nefinanciare cu capital majoritar privat cu 110,9 milioane lei (0,9 la sută). În același timp, cea mai mare reducere a împrumuturilor a fost pentru mediul financiar nebancar (este reprezentat de comerț) cu 90,4 milioane lei (17,9 la sută) și a soldului cererilor față de sectorul societăților comerciale nefinanciare cu capital majoritar public cu 27,9 milioane lei (3,6 la sută).

De altfel, și estimările Ministerului Economiei scot în evidență o prăbușire a comerțului în anul 2020. Conform estimărilor, în anul 2020 se va diminua nu numai exporturile autohtone (exporturile din partea companiilor care livrăză direct consumatorilor și nu sunt în mod obligatoriu rezidenți ai ZEL-urilor), dar și reexporturile de materie primă după prelucrare (adică, a serviciilor de prelucrare externă exportate de rezidenții ZEL-urilor). Astfel, pentru anul 2020 se prognozează un volum al exporturilor cu 13% mai mic decât în anul 2019.

În același timp, diminuarea consumului, din contul reducerii veniturilor populației, urmare stării unor activități economice, micșorarea necesarului de materie primă în sectoarele productive ale economiei vor influența negativ cererea pentru bunurile de import. Totodată, deficitul de producție agricolă ca rezultat al condițiilor meteorologice nefavorabile va determina creșteri ale importului de produse ale regnului vegetal, în special cereale, semințe și fructe oleaginoase, semințe și fructe diverse, precum și produse ale regnului animal, inclusiv lapte și produse lactate, ouă de păsări, produ-

cererilor față de mediul finanțier nebancar cu 24,3 milioane lei (2,9 la sută) și cererilor față de societățile comerciale nefinanciare cu capital majoritar public cu 1,8 milioane lei (2,0 la sută) a avut un impact negativ asupra indicatorului.

CREDITELE NOI S-AU COMPRIMAT CU 5,4%

Datele BNM relevă că în luna octombrie creditele noi acordate au constituit 3,1 miliarde de lei, cu 5,4 mai puțin față de perioada similară a anului precedent. Creditele în monedă națională au fost reprezentate, preponderent, de creditele acordate persoanelor juridice (56,5 la sută), inclusiv creditele acordate societăților comerciale nefinanciare care dețin o pondere de 55,0 la sută (dintre care 47,8 la sută revenind comerțului). Creditele în valută au fost solicitate, preponderent, de către societățile comerciale nefinanciare (97,5 la sută), ponderea majoră (55,9 la sută) revenind comerțului.

Rata medie la creditele acordate în monedă națională s-a majorat cu 0,09 puncte procentuale (p.p.) comparativ cu luna precedentă. Persoanelor fizice le-au fost acordate credite cu o rată medie de 7,41 la sută, persoanelor juridice – cu o rată de 8,31 la sută, iar persoanelor fizice care practică activitate – cu o rată de 9,14 la sută.

Rata medie la creditele atașate la cursul valutei s-a majorat cu 0,16 p.p. comparativ cu luna septembrie 2020. Persoanelor fizice le-au fost acordate credite cu o rată medie de 6,83 la sută, persoanelor juridice – cu o rată de 4,21 la sută, iar persoanelor fizice care practică activitate – cu o rată de 5,58 la sută.

Rata medie la creditele atașate la cursul valutei s-a majorat cu 0,03 p.p. comparativ cu luna septembrie 2020. Persoanelor fizice le-au fost acordate credite cu o rată medie de 5,76 la sută, persoanelor juridice – cu o rată de 3,85 la sută, iar persoanelor fizice care practică activitate – cu o rată de 4,61 la sută.

Comparativ cu perioada similară a anului precedent, rata medie la creditele acordate în monedă națională a scăzut cu 0,66 p.p., la cele

în valută – cu 0,25 p.p., iar la cele atașate la cursul valutei – cu 0,09 p.p.

SCADE ȘI APETITUL POPULAȚIEI PENTRU CREDITE

Volumul creditelor în monedă națională acordate persoanelor fizice, în luna octombrie 2020, s-a micșorat comparativ cu luna precedentă cu 4,7 la sută și a constituit 828,7 milioane lei. Rata medie a creditelor în monedă națională acordate persoanelor fizice, pentru aceeași perioadă, a crescut cu 0,30 p.p. și a constituit 7,41 la sută. Din perspectiva scopului creditelor acordate, cea mai mare pondere le-a revenit creditelor de consum (60,2 la sută). Comparativ cu luna precedentă, rata creditelor de consum s-a majorat cu 0,44 p.p., iar a creditelor imobiliare – cu 0,20 p.p. Față de anul trecut, rata creditelor de consum s-a micșorat cu 1,06 p.p., iar a creditelor imobiliare – cu 0,16 p.p.

Ponderea creditelor imobiliare în monedă națională în totalul creditelor imobiliare a constituit 98,7 la sută (1,3 la sută au reprezentat creditele atașate la cursul valutei), iar ceea ce a creditelor de consum în monedă națională în totalul creditelor de consum – 98,6 la sută (1,3 la sută au reprezentat creditele atașate la cursul valutei). Creditele în monedă națională cu termene de la 2 până la 5 ani, fiind cele mai atractive în luna de raportare, au fost acordate cu o rată medie de 7,96 la sută (persoanelor juridice – cu 8,23 la sută, persoanelor fizice – cu 7,47 la sută, iar persoanelor care practică activitate – cu 9,47 la sută).

De menționat că cea mai mare rată medie la creditele acordate în monedă națională a fost înregistrată la creditele cu termenul de rambursare de până la o lună, constituind 9,20 la sută, rata creditelor acordate persoanelor juridice a constituit 9,28 la sută, a creditelor acordate persoanelor fizice – 7,66 la sută. Persoanele fizice care practică activitate nu au solicitat credite în monedă națională cu termenul de rambursare de până la o lună.

Eduard LUPU

se comestibile de origine animală etc. În acest context, estimăm pentru anul 2020 un volum al importurilor în scădere cu circa 9%.

Ministerul Economiei spune că relansarea economiei după criza pandemică din anul 2020 se va transpile în majorarea cererii pentru importuri de materie primă necesară activităților de producție, în special în Zonele Economice Libere, majorarea cererii private din contul majorărilor salariale și a remitterilor, creșterea investițiilor, care presupun importul de utilaje și echipamente într-un volum mai mare. În direcție inversă (negativ), importurile vor fi influențate de deprecierea monedei naționale, care descurajează importurile și favorizează exporturile. Respectiv, pentru anul 2021 anticipăm o creștere a importurilor cu 14,3%, după care ritmul de creștere se va tempera în anii 2022-2023, constituind în medie 6,5%.

În ceea ce privește majorarea soldului cererilor față de economie în valută (exprimate în MDL), ea a fost determinată de majorarea soldului cererilor față de sectorul societăților comerciale nefinanciare cu capital majoritar privat cu 244,3 milioane lei milioane lei (1,6 la sută) și a soldului cererilor față de alte sectoare rezidente (inclusiv persoane fizice) cu 2,0 milioane lei (0,4 la sută). Totodată, micșorarea soldului

Banca Mondială "măsoară" efectele crizei asupra economiei Republicii Moldova

În spiritul sărbătorilor pe care le trăim zilele acestea și în stilul tradițiilor pe care le avem, ne vedem obligați să constatăm acum că Banca Mondială operează cu alti termeni și cu alte tonalități decât cele în care auzim mai vechiul "semne bune anul are". Pentru că noi ne tot scoatem la lumină speranța că timpurile care vin vor fi mai bune decât timpurile trăite, pe când Banca Mondială recurge la instrumente neinfluențabile și care scot la iveau realitatea aşa cum este ea.

Ei bine, conform unor previziuni făcute publice recent de către instituția mondială, COVID-19 a înrăutățit drastic perspectivele Moldovei. Experții Băncii Mondale estimează o contracție a economiei în 2020 de o magnitudine nemaivăzută de la mareea recesiune globală din 2009. Privită în detaliu, această perspectivă anunță o scădere a PIB de -7,2 procente în 2020. Pierderile asociate cu căștigările salariale și scăderea remiterilor din cauza carantinei în Moldova, dar și la principalii săi parteneri economici, vor avea un impact dur asupra gospodăriilor casnice. Drept urmare, se anticipează creșterea sărăciei cu un punct procentual în acest an până la circa 13 procente. Pandemia care încă insistă categoric în calendarul lumii și în cele ale R. Moldova, pun presiune pe activitățile investiționale, multe dintre proiecte fiind pur și simplu anulate.

Luarea cu asalt a alimentarelor în primăvara acestui an, încuraja falsa presupunere că va crește consumul. Dimpotrivă, acesta a scăzut nemilos, silind importurile să se reducă, aceeași fenomen înregistrat în afara țării determinând și reducerea exporturilor.

Autorii prognozelor fac trimitere la anul 2009, luându-l drept element de comparație, fapt ce ne obligă să vedem totuși ce a fost în acel an 2009.

Analizele economice de la acea vreme constatau că "criza economică mondială a lovit dur economia R. Moldova în anul 2009, arătând vulnerabilitatea țării față de șocurile economice externe. Si atunci spuse că diminuarea cererii externe a temperat ritmurile pe intern. În plus, reducerea cu 30,0 la sută a volumului remiterilor de peste hotare a generat presiuni semnificative asupra cursului de schimb al monedei naționale și a sugrumat cererea internă și consumul populației. Veniturile bugetare s-au micșorat semnificativ, în principal din cauza diminuării veniturilor din taxe vamale și TVA, astfel încât la sfârșitul anului 2009 deficitul bugetar a constituit 6,9 la sută din produsul intern brut (PIB). La rândul său, PIB-ul a scăzut cu 6,0 la sută în termeni reali. Inflația anuală de 0,4 la sută din anul 2009 a fost determinată în mare parte de contractarea dramatică a activității economice și de reducerea puterii de cumpărare a populației".

În linii mari, aceasta este situația la care facem trimitere acum în încercarea de a măsura efectele crizei din acest an.

Este adevărat, de data aceasta cauzele crizei poartă un alt nume, fiind vorba de efectele pandemiei în plan global și de consecințele secretei într-o perspectivă geografică cu caracter relativ local.

Partea proastă a lucrurilor e că această economie, "parfumată" din abundență cu dezinfector, era deja în declin. Experții Băncii Mondale spun că după creșterea modestă de la sfârșitul anului trecut și afectată de pandemie, activitatea economică a scăzut în primele trei trimestre ale anului 2020, acest lucru fiind determinat în primul rând de reducerea cheltuielilor pentru consum ale gospodăriilor și a variației stocurilor. Pe partea de resurse, măsurile de carantină au oprit comerțul și producția industrială, în timp ce o secată extremă a afectat agricultura. Numărul populației ocupate a scăzut la cel mai jos nivel din ultimii cinci ani. După încheierea carantinei, economia a început treptat să-și revină, dar majoritatea indicatorilor pe termen scurt rămân în teritoriul negativ.

Pozitia monetară a ajuns la un nivel minim record. Pe fondul reducerii prețurilor la petrol și a cererii interne, inflația a încrețit semnificativ în 2020, astfel că a ieșit din limita inferioară a coridorului de întindere în luna august. Ca răspuns, Banca Națională a redus rata de bază de 5 ori până la un nou record minim de 2,65 procente. Rata rezervelor obligatorii în lei s-a redus la 32 procente de la o valoare record de 42,5 procente în 2019.

Compresia importurilor a dus la o îmbunătățire a deficitului de cont curent (CC). În prima jumătate a anului 2020, ca urmare a scăderii prețurilor la energie și a cererii interne anemice, importurile s-au contractat cu 16,4 procente, mai determinant decât declinul exporturilor (-7,4 procente) și cel al remiterilor (-4,6 procente). Ca urmare, CC de -4,4% din PIB este aproape de 2,5 ori mai mic decât în aceeași perioadă a anului 2019. Deficitul a fost finanțat în principal prin instrumente de datorie, predominant publice. În septembrie, datoria externă a înregistrat circa 65 procente din PIB. În aceeași timp, rezervele valutare sunt la un nivel confortabil, cel mai înalt din ultimii 15 ani – 3,5 miliarde dolari SUA.

E cazul să dăm atenție faptului că, spre deosebire de anul 2009, când volumul remiterilor a scăzut cu 30 la sută, în acest an trimiterile respective au arătat descreștere de doar 4,6 la sută.

Pozitia fiscală s-a deteriorat pe măsură ce economia a intrat în recesiune. Până la sfârșitul lunii octombrie, veniturile au scăzut cu 1,7 procente, impozitul pe venit și TVA la importuri fiind principalele forțe motrice. Cheltuielile publice au crescut pe măsură ce autoritățile au introdus măsuri de atenuare a pandemiei. Prioritatea fiind acordată cheltuielilor sociale, pe când investițiile s-au contractat cu peste 4 procente. Ca urmare, deficitul va ajunge la 4,5 procente din PIB, stimulând creșterea datoriei publice și public garantate cu 4 puncte procentuale până la 31,4 procente din PIB. E și aici o oarecare diferență între anul curent și anul 2009, când, amintim, deficitul era cu 2,5 la sută mai mare.

Este absolut logic să comparăm nu doar cele două crize – din 2009 și din 2020, dar și perioadele de refacere a economiilor.

Anul 2010 a fost unul în care s-a înregistrat o spectaculoasă revenire a economiei. PIB-ul a crescut în termeni reali cu 6,9 la sută, astfel încât economia națională s-a apropiat de nivelul său potential de dezvoltare. Descreșterile înregistrate în anul 2009 au fost recuperate în toate sectoarele, cu excepția producției industriale, construcțiilor și a transporturilor. Exporturile au crescut cu 12,8 la sută, iar importurile – cu 13,7 la sută. Consumul intern a crescut cu 9,0 la sută, iar deficitul bugetar a fost redus la 2,5 la sută din PIB. Rata anuală a inflației a constituit 8,1 la sută, peste obiectivul BNM pe termen mediu de 5,0 la sută ±1,5 puncte procentuale, dar mult mai mică decât media anuală de 12,0 la sută înregistrată în anii dinaintea crizei.

Se vorbește și de data aceasta despre o refacere cât de cât îmbucurătoare a economiei, lucru care se poate întâmpla în anul 2021, dacă desigur soluțiile de natură medicală aplicate în confruntarea cu virusul sunt cele corecte.

Pentru anul următor se anunță o creștere de aproape 4 la sută în plan mondial, iar în zona Euro creșterea poate fi chiar mai mare.

Cât privește perspectivele economiei naționale, experții, inclusiv Banca Mondială, sunt de părere că dacă problemele care au generat criza aici și în restul lumii sunt aproape identice, este normal ca și soluțiile pe care mizăm să fie aceleași. Evident, cu mici diferențe, numite de noi ca fiind specifice acestei țări.

Constantin OLTEANU

Telefonul de încredere

Telefonul de încredere a fost creat în scopul conlucrării mai eficiente cu societatea civilă în direcția prevenirii cauzelor de abuz în serviciu comise anterior sau în prezent de către angajații Comisiei Naționale a Pieței Financiare, precum și de către participanții profesioniști la piața valorilor mobiliare, la piața asigurărilor și sectorul plasamente colective și microfinanțare. Examinarea mesajelor și luarea măsurilor, în conformitate cu Legislația Republicii Moldova, sunt garantate.

Telefonul de încredere: (+373 22) 859-405.

E-mail: info@cnpf.md

Aviz CNPF

Întru asigurarea respectării prevederilor art.6 din Legea nr.192-XIV din 12.11.1998 „Privind Comisia Națională a Pieței Financiare”, Comisia Națională a Pieței Financiare comunică rechizitele bancare pe care urmează să fie transferate taxele și plățile regulatorii de funcționare:

BC „Moldindconbank” SA, sec. Centru, Chișinău

Codul băncii MOLDMD2X309; Cod fiscal 1007601001293

IBAN – MD19ML000000022519093768

Întreprinderea de stat Energocom va rămâne furnizorul de bază al energiei electrice în Moldova până în 2028

Întreprinderea de stat Energocom, care este furnizorul de bază al energiei electrice din Republica Moldova din 2018, va păstra competențe cel puțin până la 16 ianuarie 2028.

Potrivit INFOTAG, acest lucru prevede modificări la decretul guvernamental din 2017, care a intrat în vigoare joi, potrivit căruia competențele companiei în acest post au fost prelungite de la sfârșitul acestuia an "până la expirarea licenței pentru furnizarea energiei electrice".

În prezent, Energocom este furnizor de energie electrică al căruia capacitate nu poate produce mai mult de un sfert din energia consumată în țară. Energocom cumpără toate volumele necesare de la Centrala termoelectrică de la Cuciurgan, situată în regiunea transnistreană și deținută de holdingul rus Inter RAO. Conform contractului, încheiat până la sfârșitul lunii martie 2021, Energocom furnizează energie companiilor de distribuție din Republica Moldova la prețul de 0,04865 USD pe 1 kW/oră. Prețul de achiziție nu este divulgat.

De la 1 ianuarie începe un nou plan de acțiuni al Consiliului Europei pentru Moldova

Planul de acțiuni al Consiliului Europei pentru Moldova 2021-2024 începe pe 1 ianuarie. Potrivit INFOTAG, Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene a reamintit acest lucru, menționând că planul a fost aprobat pe 25 noiembrie după consultări cu autoritățile moldovenești.

Documentul stabilește prioritățile de cooperare pentru următorii patru ani, iar principalul său obiectiv este de a sprijini reformele democratice și punerea în aplicare a standardelor Consiliului Europei în domeniul democrației, statului de drept și al respectării drepturilor omului.

Consiliul Europei intenționează să continue eforturile de îmbunătățire a sistemului electoral și de intensificare a luptei împotriva violenței asupra copiilor. Un capitol separat este dedicat măsurilor de consolidare a încrederii între cele două maluri ale Nistrului. În aceste domenii, proiectele comune vizează consolidarea rezultatelor implementării planurilor de acțiuni anterioare.

Bugetul total pentru noul plan de acțiuni este de 13,7 milioane de euro. În același timp, este necesară o finanțare suplimentară de 2,6 milioane de euro pentru a pune în aplicare pe deplin acțiunile prioritare pentru 2021-2024.

CAPITAL Market

Publicație bilingvă a CNPF

INDICE DE ABONAMENT:

Moldpresa: 67770.

Poșta Moldovei: PM21700

EDITOR:

Instituția Publică Ediția Periodică

CAPITAL MARKET

Nr. de înregistrare:

1003600114204, 27 octombrie 2003

FONDATOR: COMISIA NAȚIONALĂ

A PIEȚEI FINANCIARE

REDACTOR-ŞEF:

Gheorghe TUDOREANU

Tel.: /373 22/ 229-445

REDACTOR:

Lilia ALCAZĂ

Recepționarea anunțurilor și rapoartelor anuale: ziariom@gmail.com

TEL.: /373 22/ 22-12-87, 22-77-58

FAX: /373 22/ 22-05-03

ADRESA REDACȚIEI:

Str. Vasile Alecsandri, 115

(Colț cu bd. Ștefan cel Mare)

Cod IBAN: MD69VI000022249111050MDL

BC "Victoriabank", SA, fil.11, Chișinău,

BIC VICBMD2X883

În ziua astăzi sunt utilizate stările agenției "Moldpres" și "InfoMarket".

Articolele marcate cu semnul ☐ reprezintă publicitate.

Orice articol publicat în "Capital Market" reflectă punctul de vedere al semnatului, care nu neapărat coincide cu cel al redacției. Republicarea textelor și imaginilor se permite doar cu acordul scris al publicației.

Tipar: Tipografia "Edit Tipar Grup" SRL

Statistica tranzacțiilor înregistrate în afara pieței reglementate sau MTF pentru data de 21.12.2020 - 24.12.2020

Tipul tranzacției: Vânzare-cumpărare

Nr. d/o	Denumirea emitentului	ISIN	Valoarea nominală a unei valori mobiliare, lei	Numărul de tranzacții înregistrate, un.	Numărul total de VM tranzacționate, un.	Volumul total al tranzacțiilor, lei	Ponderea VM în numărul total al alestoră in circulație, %
1	SA CARMEZ	MD14RMEZ1007	10	1	150	1 500,00	0,00
2	SA Cariera Micăuți	MD14MICU1005	10	1	7 449	1 310 000,00	2,91
3	SA SOLIDITATE	MD14DATE1005	1	1	64 812	64 812,00	6,11
4	SA DOTARCOM	MD14DOTC1001	23	1	2 200	50 600,00	0,55
5	Tipografia Hincesti	MD14TIHI1009	10	1	3 584	35 840,00	17,73
6	SA AUTORAPID	MD14RAPI1009	10	3	833	6 885,00	2,96

Tipul tranzacției: Moștenire

Nr. d/o	Denumirea emitentului	ISIN	Valoarea nominală a unei valori mobiliare, lei	Numărul de tranzacții înregistrate, un.	Numărul total de VM tranzacționate, un.	Volumul total al tranzacțiilor, lei	Ponderea VM în numărul total al alestoră in circulație, %
1	SA Concom-Modern	MD14DERN1002	6	2	139254	835524,00	49,65
2	SA Tirex Petrol	MD14TIRP1008	6	2	422	2532,00	0,00

Tipul tranzacției: Donație între persoanele care sănă soți, rude sau afini pînă la gradul II inclusiv

Nr. d/o	Denumirea emitentului	ISIN	Valoarea nominală a unei valori mobiliare, lei	Numărul de tranzacții înregistrate, un.	Numărul total de VM tranzacționate, un.	Volumul total al tranzacțiilor, lei	Ponderea VM în numărul total al alestoră in circulație, %
1	BC Moldova-Agroindbank SA	MD14AGIB1008	200	1	20	4000,00	0,00
2	BC Victoriabank SA	MD14VCTB1004	10	1	1015	10150,00	0,00
3	SA Franzeluta	MD14FRAN1004	20	1	1000	20000,00	0,05
4	SA NISTRU-OLĂNEȘTI	MD14NISO1004	10	1	24	240,00	0,03
5	SA Tirex Petrol	MD14TIRP1008	6	1	282	1692,00	0,00

Tipul tranzacției: Vânzare-cumpărare conform prevederilor art.II alin.(3) din Legea nr.163-XVI din 13.07.2007 pentru modificarea și completarea Legii privind societățile pe acțiuni

Nr. d/o	Denumirea emitentului	ISIN	Valoarea nominală a unei valori mobiliare, lei	Numărul de tranzacții înregistrate, un.	Numărul total de VM tranzacționate, un.	Volumul total al tranzacțiilor, lei	Ponderea VM în numărul total al alestoră in circulație, %
1	SA Corporația de finanțare rurală	MD14RURA1001	75	1	102	30600,00	0,17

Tipul tranzacției: Achiziționarea acțiunilor proprii în cazul reorganizării emitentului

Nr. d/o	Denumirea emitentului	ISIN	Valoarea nominală a unei valori mobiliare, lei	Numărul de tranzacții înregistrate, un.	Numărul total de VM tranzacționate, un.	Volumul total al tranzacțiilor, lei	Ponderea VM în numărul total al alestoră in circulație, %
1	SA Baza de transport auto Nr.17	MD14BTAR1002	10	1	164666	2605897,00	64,99

În atenția acționarilor "DOTARCOM" S.A.

Organul executiv a decis convocarea adunării generale extraordinară a acționarilor. Adunarea se va petrece în data de 16.01.2021 cu prezența acționarilor la sediul Societății, respectiv la adresa str. Columna, nr. 170, mun. Chișinău. Înregistrarea participanților la adunare: 08.30 – 08.50; Începutul adunării: 09.00.

ORDINEA DE ZI.

- Aprobarea tranzacției cu conflict de interese privind garantarea obligațiilor S.C. PREMIUM PROFIL S.R.L. față de Mobiasbanca-OTP Group S.A. prin ipotecă bunurilor imobile ale Societății și constituirea fidejusiunii corporative;
- Împuternicirea administratorului Societății cu dreptul de a semna contractul de ipotecă, alte documente asociate procedurii de constituire a ipotecii, fidejusiunii;

Lista acționarilor cu drept de participare la Adunare este întocmită conform situației din data de 28.12.2020;

Acționari vor avea posibilitate să ia cunoștință cu materialele pentru ordinea de zi a Adunării începând cu data de 11.01.2021, în zilele de lucru între orele 11.00 – 14.00 la sediul Societății, respectiv la adresa: str. Columna, nr. 170, mun. Chișinău.

Pentru a participa la Adunare acționari urmează să prezinte comisie de înregistrare actul de identitate în original, iar reprezentanții acestora – actul de identitate și procura întocmită în conformitate cu prevederile legale.

Organul executiv DOTARCOM S.A.

S.A. "Consocivil"

anunță rezultatele adunării generale extraordinare a acționarilor, care a avut loc pe data de 17.12.2020 pe adresa: mun. Chișinău, str. București 23-A cu prezența acționarilor și reprezentanților lor, cu cvorumul de 81,78% din numărul total de 465104 acțiuni.

**AU FOST PRIMITE
URMĂTOARELE DECIZII:**

- S-a aprobat Statutul Sociețății în redacție nouă.
- S-a autenticat semnatul procesului-verbal a adunării generale semnat de președintele adunării și secretarul la procesul-verbal, lista acționarilor prezenți la adunare cu drept de vot.

Consiliul „TERMOELECTRICA” S.A.

anunță convocarea Adunării Generale Extraordinare a Acționarilor pentru data de 15.01.2021 cu prezența acestora, pe adresa: mun. Chișinău, str. Tudor Vladimirescu, 6. Înregistrarea acționarilor – 14:30-15:00. Începutul Adunării – ora 15:00,

CU URMĂTOAREA ORDINE DE ZI:

- Cu privire la încetarea înainte de termen a împuternicirilor membrilor Consiliului Societății și Comitetului de audit.
- Cu privire la alegerea membrilor Consiliului Societății și Comitetului de audit.
- Cu privire la stabilirea quantumului retribuției muncii membrilor Consiliului Societății.

Actionarii pot lua cunoștință cu materialele pentru Ordinea de zi a Adunării în zile de lucru, începând cu 05.01.2021, între orele 7.30 și 16.00, în incinta sediului societății: mun. Chișinău, str. Tudor Vladimirescu 6, Anticamera.

La înregistrare, acționari vor prezenta buletinul de identitate, iar reprezentanții acestora – și procura perfectată în conformitate cu prevederile legislației.

Lista acționarilor care au dreptul să participe la Adunarea Generală Extraordinară a Acționarilor va fi întocmită la data de 24.12.2020.

Spre atenția acționarilor "S.C.A. Velist"!

Conform Hotărârii Consiliului S.C.A. "Velist" se plătesc dividende intermediare pe anul 2020 în sumă de 10.712 lei sau 0,0385 lei/acțiune.

Organul executiv S.C.A. „Velist”.
Tel. con.-șef 069682505.

împreună
în lumea
finanțelor

Secția de marketing
Tel.: +373 69 821216

"AUTORAPID" S.A.

Hotărârile adunării generale extraordinaire a acționarilor ținută cu prezența acționarilor la 25.12.2020 pe adresa: or. Anenii Noi, str. Chișinăului, 81-A, cvorum 72,92%

PRIN VOTUL UNANIM AL ACȚIONARILOR, ADUNAREA GENERALĂ:

1. A aprobat Statutul Societății în redacție nouă.
2. A aprobat completarea (actualizarea) listei genurilor de activitate ale Societății.
3. A aprobat alegerea lui Bagrin Sergiu în funcția de administrator a Societății pe un termen nelimitat.
- 4.1 Prin vot cumulativ a fost ales Consiliul Societății, pe un termen de 4 ani, în componență: Ursu Tudor – Președintele Consiliului, Rotaru Gheorghe, Bagrin Nina.
- 4.2 A fost aleasă Comisia de cenzori a Societății pe un termen de 4 ani în componență: Mardari F – Președintele, Bunduchi V., Hîjneac L.
5. A aprobat aprobă operarea modificărilor în Registrul de Stat privind aprobarea Statutului în redacție nouă, schimbarea datelor privind Administratorul Societății, completarea listei genurilor de activitate, alegerea membrilor Consiliului și Cenzorului Societății, precum și a fost împăternicit dl Bagrin Sergiu să asigure perfectarea și semnarea tuturor actelor necesare (inclusiv Statutul în redacție nouă), precum și să înregistreze modificările menționate la Agenția Servicii Publice.
6. A fost aprobată compensarea din contul Societății a cheltuielilor suportate de acționarul "PTS-TRANS" S.R.L. în cadrul convocării adunării generale prezente, în sumă totală de 16 759,60 lei, precum și s-a împăternicit Administratorul Societății să asigure efectuarea platii corespunzătoare în favoarea acestui acționar al Societății.
7. A stabilit ca după perfectarea procesului verbal al adunării generale a acționarilor Societății, semnaturile președintelui și secretarului adunării vor fi autentificate de către Comisia de cenzori a Societății aleasă la adunarea prezentă.

Banca Comercială "ProCredit Bank" S.A.	
<i>INFORMAȚIE PRIVIND TRANZACȚIA CU CONFLICT DE INTERESE</i>	
(art. 86 din Legea privind societățile pe acțiuni 1134-XIII din 02.04.1997)	
Descrierea tranzacției cu conflict de interes	Garanții, Încheierea fidejusuiunii
Valoarea tranzacției cu conflict de interes	15 Milioane EUR 20 Milioane EUR
Descrierea situației care conduce la crearea conflictului de interes	Acționar al Băncii
Bunurile, serviciile, drepturile, instrumentele financiare sau orice alte active aferente tranzacției cu conflict de interes	Garanție, primirea fidejusuiunii
Persoana interesată în efectuarea de către societate a tranzacției cu indicarea numelui sau denumirii acesteia	ProCredit Holding AG & Co. KGaA
Cota acțiunilor cu drept de vot deținută de persoana interesată în efectuarea de către societate a tranzacției și/sau de persoanele afiliate ale acesteia	100%

Organul de Conducere al B.C. ProCredit Bank S.A.

Stimați acționari ai S.A.R. „MOLDCARGO” S.A.!

În temeiul deciziei Consiliului din 24.12.2020, organul executiv al SOCIETĂȚII DE ASIGURĂRI – REASIGURĂRI „MOLDCARGO” S.A., cu sediul mun. Chișinău, str. Vasile Alecsandri, nr. 97, informează acționarii Societății privind convocarea Adunării Generale ordinare anuale a acționarilor pentru data de 02 februarie 2021, ora 10.00, cu prezența acționarilor, pe adresa: mun. Chișinău, str. Vlad Tepeș, 1 (sediu „CIPITI” – Centrul de Instruire a Personalului pentru Transporturi Internaționale), sala de conferințe. Ora înregistrării participanților la Adunarea Generală ordinată anuală a acționarilor – de la 09.00 până la 09.55.

ORDINEA DE ZI:

1. Cu privire la examinarea și aprobarea dării de seamă a Societății pentru anul 2019.
2. Cu privire la aprobarea Raportului Financiar al Societății pentru anul 2019.
3. Cu privire la aprobarea dării de seamă privind activitatea Comisiei de Cenzori în anul 2019, avizul societății de audit referitor raportului financiar al Societății pentru anul 2019.
4. Cu privire la aprobarea dării de seamă privind activitatea Consiliului Societății pentru anul 2019.
5. Cu privire la aprobarea raportului de activitate al Comitetului de audit pentru anul 2019.
6. Cu privire la repartizarea profitului net pentru anul 2019.
7. Cu privire la aprobarea societății de audit pentru anul 2020 și stabilirea quantumului retribuției serviciilor acesteia.
8. Cu privire la informația prealabilă privind activitatea Societății pentru anul 2020.
9. Cu privire la Strategia de activitate a Societății.
10. Cu privire la ordinea de autentificare a semnaturilor Președintelui și Secretarului Adunării, care vor semna procesul-verbal al Adunării Generale anuale a acționarilor S.A.R. MOLDCARGO S.A.

Lista acționarilor care au dreptul să participe la Adunarea Generală ordinată anuală a acționarilor este întocmită la situația din 24 decembrie 2020 de către Depozitarul Central Unic al Valoilor Mobiliare.

Cu materialele pentru Ordinea de zi a Adunării Generale ordinare anuale a acționarilor, acționarii se pot familiariza începând cu 22.01.2021, în zilele lucrătoare, de la 9.00 până la 13.00, pe adresa mun. Chișinău, str. V. Alecsandri, nr. 97, bir. 307.

Rezultatul votului se va aduce la cunoștința acționarilor prin publicarea informației în ziarul „Capital Market” și/sau prin înștiințări poștale personale.

Pentru participare la Adunarea Generală, acționarii vor avea asupra lor buletinul de identitate (pașaportul), iar reprezentanții acționarilor – și actul care atestă împăternicirile acordate lor (procura perfectată în modul stabilit sau extrasul din Registrul de stat al persoanelor juridice).

*Informații suplimentare
la tel.: 022-23-37-23.*

"Fabrica de vinuri Slobozia Mare" S.A.

*Avis privind hotărârile aprobate de
adunarea generală ordinată anuală
a acționarilor din 05.12.2020*

*Adunarea s-a petrecut cu prezența
acționarilor pe adresa: r-l Cahul, s.
Slobozia Mare, în blocul administrativ
al societății, cu începere la ora 11
și 10 min. La adunare a participat 1
persoană, care reprezintă 450435 de
voturi (96,6727% din numărul total).*

**LA ADUNARE UNANIM (100% DE VOTRUI)
AU FOST APROBATE HOTĂRÂRILE PRIVIND:**

- A aproba Raportul directorului privind activitatea financiar-economică a societății în anul 2019.
- A lăsat actul de Situații Financiare a societății pentru anul 2019.
- A aproba darea de seamă a comisiei de cenzori pentru anul 2019.
- Profitul net pentru anul 2019 în valoare de 4.442.240 lei a repartizat 100% – 4.442.240 lei la investirea în vederea dezvoltării producției.
- Pentru anul 2020 a stabilit următoarele normative de repartizare a profitului net: 100% – investirea în vederea dezvoltării producției.
- A aproba direcțiile prioritare de activitate a societății pe anul 2020.
- A reorganizat S.A. „FABRICA DE VINURI SLOBOZIA MARE” prin dezmembrare (separare) cu desprinderea unei părți din patrimoniul și transmiterea către persoana juridică existentă „BAVAX” S.R.L., care devine succesor al drepturilor și obligațiunilor a societății reorganizate, inclusiv în partea drepturilor și obligațiunilor aferente subvențiilor preluate (și bunurilor aferente lor), care au fost primite de întreprinderea reorganizată prin intermediul Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură în perioada anilor 2016-2019.
- A aproba documentele cu privire la reorganizarea Societății: proiectul dezmembrării (separării), rezultatele evaluării patrimoniului, bilanțul de repartizie, actul de transmitere a activelor și pasivelor în conformitate cu care S.R.L. „BAVAX” preia integral de la S.A. „Fabrica de Vinuri Slobozia Mare” și subvențiile (și bunurile aferente lor) primite prin intermediul Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură în perioada anilor 2016- 2019, cu păstrarea destinației și termenelor, precum și altor drepturi și obligațiuni stabilite în documentele de acordare a subvențiilor.
- În scopul reducerii capitalului social al societății în urma reorganizării acesteia prin separare, a achiziționa în cadrul reorganizării S.A. „FABRICA DE VINURI SLOBOZIA MARE” 427138 de acțiuni ordinare nominative, plasate de societate, de la acționarul „BAVAX” S.R.L., care se separă din societate, la prețul de achiziție egal cu valoarea activelor nete ale societății, conform bilanțului de repartizie, ce revin la o acțiune.
- A anulat 427138 acțiuni de tezaur ale S.A. „FABRICA DE VINURI SLOBOZIA MARE”, apărute în rezultatul reorganizării societății și ca urmare a reduce capitalul social cu 9.397.036 lei de la 10.250.636 lei până la valoarea nouă a acestuia 853600 lei.
- A aprobat modificările la statutul societății, care urmează să fie înregistrată la finalizarea reorganizării societății
- A împăternici comisia de cenzori să autentifice semnaturile președintelui și secretarului adunării acționarilor pe procesul-verbal al adunării generale a acționarilor.
- A împăternici directorul societății, dl Cojoc Dorel, cu dreptul de a semna din numele societății proiectul reorganizării prin dezmembrare (separare), actul de transmitere și bilanțul de repartizie și alte acte aferente lor.
- A împăternici d-na Steliană Davidescu cu dreptul de a semna în numele societății și a prezenta la Agenția Servicii Publice, la Comisia Națională a Pieței Financiare și în alte organizații competente, în edițiile periodice de presă cererea și actele necesare pentru înregistrarea reorganizării și publicării avizelor respective.

În atenția acționarilor Culinăria „M.C. DECEBAL” SA

*La data de 24.12.2020 a avut loc
Adunarea generală extraordinară a
acționarilor Culinăria „M.C. DECEBAL”
S.A. cu prezența acționarilor. Pentru
participare la adunare s-au înregistrat
acționari care dețin 99,70% (41 030
acțiuni) din numărul total al acționarilor
cu drept de vot al Societății.*

LA ADUNARE AU FOST APROBATE URMĂTOARELE HOTĂRÎRI PE MARGINEA CHESTIUNILOR DIN ORDINEA DE ZI:

- 1) De a reorganiza societatea pe acțiuni Culinăria „M.C. DECEBAL” S.A. prin dezmembrare cu separarea din componenta aceasta a acționarului «RBT-CAPITAL» SRL, care deține 31 155 acțiuni ordinară nominative al Societății cu valoarea nominală de 2,00 lei fiecare, în valoare totală de 62 310 lei, ceea ce constituie 75,701615842% din capitalul social al Societății. A lăsat cunoștință, că Consiliul și Cenzorul Societății continuă să-și exercite atribuțiile sale în conformitate cu legislația în vigoare pînă la expirarea mandatelor. A încredințat Organului executiv al Societății, în modul și în termenele prevăzute de legislația în vigoare, să efectueze toate acțiunile necesare aferente reorganizării Societății.
- 2) A aprobat proiectul dezmembrării al Societății.
- 3) A lăsat act de informația referitor la valoarea de piață a patrimoniului Societății. A aprobat bilanțul contabil de repartizie a Societății la situația din 30.09.2020.
- 4) A aprobat actul de transmitere pentru situația din 30.09.2020. Actul de transmitere va fi întocmit și semnat de persoanele responsabile ale Societății conform situației de facto la data transmiterii efective.
- 5) Ca rezultat al reorganizării societății pe acțiuni Culinăria „M.C. DECEBAL” prin dezmembrare în formă de separare, a reduce capitalul social al Societății cu 62 310 lei lei pînă la 20 000 lei prin anularea 31 155 acțiuni ordinară nominative ale Culinăria „M.C. DECEBAL” S.A. cu valoarea nominală de 2,00 lei fiecare, deținute de acționarul «RBT-CAPITAL» SRL, care participă la separarea din componenta Societății, și conform proiectului dezmembrării sunt considerate acțiuni de tezaur.
- 6) A aprobat modificările și completările în Statutul Societății. A încredințat Organului executiv al Societății în modul și în termenele prevăzute de legislația în vigoare, să efectueze toate acțiunile necesare aferente înregistrării modificărilor în Statutul Societății la Agenția Servicii Publice.
- 7) A ales organul executiv unipersonal – director al Culinăria „M.C. DECEBAL” pe dl Scherbakov Viacheslav pe un termen nelimitat.

Organul executiv al Societății

Парламентский дайджест –
декабрь 2020 г.

Кризис ударили по торговле.
Упал спрос на кредиты

Обозреватель финансового рынка

Market

<http://www.capital.market.md>
Среда, 30 декабря 2020 г.

Nr.51 (874)
Цена 7 леев

2

2

3

Молдавские игристые вина удостоены 11 медалей на профильном конкурсе во Франции

Молдова завоевала 11 медалей – одну золотую и десять серебряных, на самом важном конкурсе, посвященном игристым винам, – Effervescents du Monde. XVIII выпуск мероприятия прошел 15-18 декабря в винодельческом регионе Бургундия (Франция), сообщает МОЛДПРЕС.

«Такого результата добились вина, объединенные под государственным винным брендом «Vinul Moldovei. Живая легенда». Примечательно то, что по количеству медалей нашей стране удалось обогнать Италию и Испанию – страны с вековыми винодельческими традициями. Они получили 10 (три золотые и семь серебряных) и соответственно 9 наград», – сообщает Национальный офис винограда и вина.

Золотая медаль досталась винодельне Cricova за игристое вино Pinot Noir Extra Brut Alb, а 10 серебряных медалей разделили Cricova, Purcari, Milestii Mici, Maurt, Consalcom и Aliană-Vin.

На этом мероприятии Молдова представила 26 образцов игристых вин из девяти виноделен, участие которых стало возможным благодаря финансовой и материально-технической поддержке Национального офиса винограда и вина.

Всего в Effervescents du Monde – 2020 приняли участие 19 стран, которые представили 479 образцов вин. Эти вина оценили более 80 экспертов из Франции и других стран мира. На соревнованиях вручили 35 золотых и 115 серебряных медалей.

Молдова участвует в конкурсе третий год подряд. В 2019 году молдавские игристые вина получили одну золотую и восемь серебряных медалей. Рекордное число медалей молдавские вина получили в 2018 году – две золотые и десять серебряных.

Дорогие друзья!

Газета Capital Market желает Вам счастливого Нового года и Рождества, счастья, тепла и любви!

Пусть в 2021 году исполняются все Ваши мечты и желания!

От всей души желаем праздничного настроения в эти дни!

С Новым годом!

Коллектив газеты Capital Market

Уважаемые
профессиональные
участники
небанковского рынка!

Оставляя позади все проблемы этого года и предугадывая вызовы, которые ожидают нас в будущем году, мы желаем Вам вступить в 2021 год с оптимизмом и верой в лучшее! Желаем, чтобы наступающий год принес только здоровье, счастье и успех Вам и Вашим близким!

Счастливого Рождества!

С Новым годом!

Административный
совет НКФР

Подпишитесь
на электронную версию
Capital Market

Подписавшись на электронную версию Capital Market, вы получите доступ к электронной версии газеты на период действия абонемента.

Чтобы подписаться на электронную версию газеты Capital Market, нужно позвонить в редакцию (022 221287), или отправить электронное письмо на email ziarulcm@gmail.com.

Вниманию
читателей
и подписчиков!

Периодическое издание «Capital Market» доводит до вашего сведения, что в связи с зимними праздниками следующий номер №1 (875) в 2021 году выйдет 13 января.

Редакция газеты
«Capital Market»

Курс валют
на 30.12.2020 г.

Валюта	Ставка	Курс
USD	1	17.2274
EUR	1	21.0993
UAH	1	0.6111
RON	1	4.3282
RUB	1	0.2340

CAPITAL Market

ВНИМАНИЮ
АКЦИОНЕРНЫХ
ОБЩЕСТВ!

Объявления и годовые отчеты эмитентов принимаются по адресу:

ziarulcm@gmail.com
тел.: 022 22-12-87;
факс: 022 22-05-03

Подпишитесь
на электронную версию
Capital Market

Подписавшись на электронную версию Capital Market, вы получите доступ к электронной версии газеты на период действия абонемента.

Чтобы подписаться на электронную версию газеты Capital Market, нужно позвонить в редакцию (022 221287), или отправить электронное письмо на email ziarulcm@gmail.com.

Вниманию
читателей
и подписчиков!

Периодическое издание «Capital Market» доводит до вашего сведения, что в связи с зимними праздниками следующий номер №1 (875) в 2021 году выйдет 13 января.

Редакция газеты
«Capital Market»

Парламентский дайджест – декабрь 2020 г.

В декабре состоялось четыре пленарных заседания Парламента Республики Молдова. Созванное на 7 декабря 2020 г. заседание не состоялось из-за отсутствия кворума.

Депутаты приняли бюджетно-налоговую политику, Закон о государственном бюджете, Закон о бюджете государственного социального страхования и Закон о фондах обязательного медицинского страхования на 2021 год.

В первом чтении был одобрен проект поправок к Закону об особом правовом статусе Гагаузии (Гагауз-Ери) от 23 декабря 1994 года. В двух чтениях были утверждены изменения и дополнения к Закону о местном публичном управлении и Закону об административной децентрализации, а также проект о внесении изменений в Закон об административно-территориальном устройстве Республики Молдова.

В первом и втором чтениях были одобрены проект Закона о функционировании языков на территории Молдовы и проект Закона о внесении изменений и дополнений в Кодекс Республики Молдова о телевидении и радио.

В то же время в двух чтениях принят законопроект о внесении изменений в некоторые нормативные акты, а именно, в Закон о Службе информации и безопасности и в Закон о статусе офицера информации и безопасности.

Законопроект о внесении изменений и отмене некоторых нормативных актов (Закон о физической культуре и спорте; Закон о возмездной передаче объекта недвижимости) был принят в двух чтениях.

Депутаты одобрили два законопроекта, направленных на улучшение доступа населения к лекарствам. Проект поправок к Закону о лекар-

ственных средствах и Закон о фармацевтической деятельности направлен на введение обязанности для ответственных лиц регулировать и контролировать цены на лекарства, начиная с ценами производителя, складской ценами и ценами в аптеках. Проект поправок к Закону о фармацевтической деятельности, к Закону об оценке и аккредитации в системе здравоохранения и к Закону о внутренней торговле регулирует торговлю фармацевтическими препаратами через мобильные подразделения.

Парламент большинством голосов одобрил в двух чтениях законопроект о внесении изменений в Закон о государственной пенсионной системе. Он предусматривает, что начиная с 1 января 2022 года стандартный пенсионный возраст для женщин составит 57 лет, а для мужчин – 62 года.

В то же время во втором чтении был одобрен проект о внесении изменений в Закон о статусе судей, который предусматривает постепенное повышение пенсионного возраста судей, как мужчин, так и женщин, начиная с 1 июля 2021 г.

Был одобрен законопроект об отмене Закона о выпуске государственных облигаций во исполнение Министерством финансов платежных обязательств, вытекающих из государственных гарантит от 17 ноября 2014 г. и от 1 апреля 2015 г. За отмену так называемого «закона о миллиарде» проголосовали 56 депутатов.

За осквернение могил будут применять штраф в размере до 47 500 леев. Соответствующий законопроект Парламент принял в окончательном чтении.

Депутаты одобрили во втором чтении законопроект о внесении изменений в ряд нормативных актов, касающихся

порядка выдачи удостоверения личности и значка местного избранника.

Парламент принял концептуально в первом чтении проект закона о страховой и перестраховой деятельности. Законопроект разработали специалисты Национальной комиссии по финансовому рынку (НКФР) совместно с экспертами Всемирного банка.

Депутаты одобрили в окончательном чтении новые меры по предотвращению распространения COVID-19 и по поддержке предпринимателей.

Парламент одобрил изменения в Закон о внутренней торговле и в Кодекс Республики Молдова о правонарушениях, которые предусматривают установление полочной квоты не менее 50% линейной длины полки, предназначенной для демонстрации и продажи продуктов, произведенных / переработанных в Молдове.

Древесина, предназначенная для реконструкции церкви из села Ларга, которая находится под охраной государства как памятник, будет освобождена от уплаты импортных пошлин. Соответствующий законопроект прошел голосование в двух чтениях.

Депутаты заслушали отчеты об исполнении бюджета государственного социального страхования за 2019 год и фондов обязательного медицинского страхования за 2019 год.

Будет оптимизирован процесс найма иностранцев для работы в Молдове. Депутаты одобрили во втором чтении проект изменения законодательства.

Парламент ратифицировал Инструмент о внесении поправок в Устав Международной организации труда.

Парламент утвердил Национальную стратегию предотвращения и борьбы с отмыванием денег и финансированием терроризма на 2020 – 2025 годы.

Депутаты поддержали инициативу Правительства об ограничении срока действия запрета на выезд из страны для должника или представителя его руководящих органов при производстве по делу о несостоятельности.

Закон об электронных коммуникациях приведен в соответствие с законодательной базой Евросоюза.

Парламент внес поправки в законодательство о декларировании имущества и личных интересов. Правовая база была изменена с целью обеспечения более эффективного управления человеческими ресурсами в государственных органах.

Парламент ввел санкции за насилие в отношении врачей и медицинских работников при исполнении ими служебных обязанностей.

Молдова присоединяется к Протоколу об обмене информацией в электронном виде между государствами – участниками СНГ для осуществления налогового администрирования. Парламент одобрил проект в первом и втором чтениях.

В двух чтениях депутаты поддержали проведение заседаний Общего собрания нотариусов и его коллегиальных органов с помощью электронных средств прямой дистанционной связи, таких как телеконференция или видеоконференция.

В Закон о государственных налогах внесены изменения. Лица, предъявляющие иски о нарушении права на подачу заявления, будут освобождены от уплаты государственной пошлины при обращении в суд.

Был изменен Закон о государственной пошлине. Лица, предъявляющие иски о нарушении права на подачу заявления, будут освобождены от уплаты государственной пошлины при обращении в суд.

Парламент одобрил новые поправки к Закону о несостоятельности.

Срок редактирования и подготовки судебных решений будет увеличен до 45 рабочих дней. Парламент одобрил в первом чтении проект поправок к Гражданскому процессуальному кодексу, Административному кодексу и Уголовно-процессуальному кодексу.

Парламент одобрил проект закона, призванный разблокировать сдачу в эксплуатацию жилого дома для сотрудников научно-инновационных институтов.

Города и села страны, отвечающие климатическим и бальнеологическим условиям, важным для здоровья и отдыха населения, смогут получить статус бальнеоклиматического курорта. Соответствующий законопроект был принят Парламентом в первом чтении.

Парламент принял несколько Постановлений, касающихся изменения состава некоторых парламентских делегаций и постоянных комиссий законодательного органа. Вместе с тем Владимир Витюк был избран вице-председателем Парламента.

В комиссию по расследованию использования полезных ископаемых включены два новых члена – депутаты Марина Таубер и Владимир Миздренко.

Внесены изменения в Постановление Парламента о численном и nominalном составе Постоянного бюро Парламента.

В рамках внеочередной сессии Парламента 24 декабря во Дворце Республики состоялось совместное торжественное заседание Парламента и Конституционного суда по вопросу вступления в должность президента Молдовы.

Главное управление по коммуникации и связям с общественностью Парламента Республики Молдова

Сальдо требований к экономике составило в октябре 47,2 млрд леев, увеличившись на 410,2 млн леев (0,9%) за счет увеличения требований к экономике в национальной валюте на 189,9 млн леев (0,6%) и требований в валюте (пересчитанных в леях) – на 220,3 млн леев (1,3%). Об этом сообщает Национальный банк Молдовы.

Требования к экономике в валюте, выраженные в американских долларах, в течение отчетного периода увеличились на 8,3 млн долларов (0,8%).

Увеличение сальдо требований к экономике в национальной валюте было определено ростом сальдо требований к другим секторам – резидентам (в том числе физическим лицам) на 197,3 млн леев (1,2%), сальдо требований к нефинансовым коммерческим обществам с частным мажоритарным капиталом – на 110,9 млн леев (0,9%). В то же время снижение займов отмечено для небанковской финансовой среды (представлена торговлей) на 90,4 млн леев (17,9%) и сальдо требований к нефинансовым коммерческим обществам с публичным мажоритарным капиталом – на 27,9 млн леев (3,6%), что негативно повлияло на изменение сальдо требований к экономике в национальной валюте.

Министерство экономики сообщило о спаде торговли в 2020 году. В текущем году снизится не только экспорт (компаний, которые напрямую поставляют товары и услуги потребителям и необязательно являются резидентами зон свободной торговли), но и реэкспорт сырья для переработки (то есть услуг по внешней переработке резидентами ЗСТ). По прогнозам, в этом году объем экспортов будет меньше на 13%, чем в 2019 году.

В то же время спад потребления из-за сокращения доходов населения (в результате прекращения работы в некоторых отраслях экономики) и снижения необходимых объемов сырья для производства отрицательно повлияет на спрос на импортные товары. Дефицит сельскохозяйственных товаров, образовавшийся в результате неблагоприятных климатических условий, приведет к росту импорта зерна, семян, некоторых фруктов, а также животноводческой продукции, в том числе молока и молочных продуктов, яиц и др. В связи с этим Минэкономики счи-

Кризис ударили по торговле. Упал спрос на кредиты

тает, что в 2020 году импорт снизится примерно на 9%.

Министерство также заявляет, что восстановление экономики после пандемии этого года проявится в виде роста спроса на импорт сырья, необходимого для производственной деятельности, в частности в зонах свободной торговли, спроса частного сектора за счет повышения зарплат и денежных переводов из-за рубежа, роста инвестиций, предполагающих увеличение импорта оборудования в более высоких объемах. Отрицательное влияние на импорт окажет обесценивание национальной валюты. Соответственно, министерство прогнозирует на будущий год рост импорта на 14,3%, после чего в последующие два года темпы роста сократятся и составят в среднем 6,5%.

Что касается увеличения сальдо требований к экономике в валюте (пересчитанных в леях), то оно было определено увеличением сальдо требований к нефинансовым коммерческим обществам с частным мажоритарным капиталом на 244,3 млн леев (1,6%) и сальдо требований к другим секторам – резидентам (в том числе физическим лицам) на 2,0 млн леев (0,4%). Снижение сальдо требований к небанковской финансовой среде на 24,3 млн леев (2,9%) и сальдо требований к нефинансовым коммерческим обществам с публичным мажоритарным капиталом на 1,8 млн леев (2,0%) негативно повлияло на показатель.

ВНОВЬ ВЫДАННЫЕ КРЕДИТЫ СОКРАТИЛИСЬ НА 5,4%

По информации НБМ, в октябре вновь выданные кредиты составили 3,1 млрд леев, что на 5,4 меньше, чем за аналогичный период прошлого года. Кредиты в национальной валюте были выданы в основном юридическим лицам (56,5%), сюда входят и кредиты, выданные нефинансовым коммерческим обществам с долей 55,0% (из которых 47,8% приходятся на торговлю). Кредиты в валюте были затребованы в основном нефинансовыми коммерческими обществами

ми (97,5%), где на торговлю пришлась наибольшая доля – 55,9%.

Средневзвешенная процентная ставка по кредитам в национальной валюте увеличилась на 0,09 процентного пункта (п. п.) по сравнению с предыдущим месяцем. Физическим лицам были выданы кредиты по средней процентной ставке 7,41%, юридическим лицам – 8,31%, а физическим лицам, осуществляющим деятельность в рамках ассоциаций физических лиц, не имеющих статуса юридического лица, но являющихся производителями товаров и услуг на рынке, а именно индивидуальными предприятиями, фермерскими хозяйствами, нотариусами, адвокатами, судебными исполнителями и т. д. – по средней процентной ставке 9,14%.

Средневзвешенная процентная ставка по кредитам, выданным в валюте, увеличилась на 0,16 п. п. по сравнению с сентябрём 2020 года. Физическим лицам были выданы кредиты по средней процентной ставке 6,83%, юридическим лицам – по 4,21%, физическим лицам, осуществляющим деятельность в рамках ассоциаций физических лиц, не имеющих статуса юридического лица, но являющихся производителями товаров и услуг на рынке, а именно индивидуальными предприятиями, фермерскими хозяйствами, нотариусами, адвокатами, судебными исполнителями и т. д. – по средней процентной ставке 5,58%.

Средневзвешенная процентная ставка по кредитам, привязанным к курсу валюты, увеличилась на 0,03 п. п. по сравнению с сентябрём 2020 года. Физическим лицам были выданы кредиты по средней процентной ставке 5,76%, юридическим лицам – по 3,85%, физическим лицам, осуществляющим деятельность в рамках ассоциаций физических лиц, не имеющих статуса юридического лица, но являющихся производителями товаров и услуг на рынке – по средней процентной ставке 4,61%.

По сравнению с тем же периодом прошлого года, ставка по кредитам, выданным в национальной валюте, снизилась на 0,66

п. п., в валюте – на 0,25 п. п., а привязанная к курсу иностранной валюты снизилась на 0,09 п. п.

НАСЕЛЕНИЕ БЕРЕТ МЕНЬШЕ КРЕДИТОВ

Объем кредитов в национальной валюте, выданных физическим лицам, в октябре 2020 года снизился по сравнению с предыдущим месяцем на 4,7% и составил 828,7 млн леев. Средняя процентная ставка по кредитам, предоставленным физическим лицам за тот же период, увеличилась на 0,30 п. п. и составила 7,41%. С точки зрения цели выданных кредитов, наибольшую долю составили потребительские кредиты (60,2%). По сравнению с предыдущим отчетным месяцем, доля потребительских кредитов выросла на 0,44 п. п., ипотечных кредитов – на 0,20 п. п. По сравнению с прошлым годом, ставка по потребительским кредитам снизилась на 1,06 п. п., а ипотечным кредитам – на 0,16 п. п.

Доля кредитов на недвижимость, выданных в национальной валюте, в общем объеме потребительских кредитов составила 98,7% (1,3% предоставлены с привязкой к курсу иностранной валюты), а потребительских кредитов – 98,6% (1,3% предоставлены с привязкой к курсу иностранной валюты). Самыми привлекательными в отчетный период были кредиты, выданные в национальной валюте, сроком от 2 до 5 лет по средней процентной ставке 7,96% (юридическим лицам – по 8,23%, физическим лицам, осуществляющим деятельность в рамках ассоциаций физических лиц, не имеющих статуса юридического лица, но являющихся производителями товаров и услуг на рынке – по 9,47%).

Следует отметить, что самая высокая средняя ставка по кредитам, выданным в национальной валюте, была зафиксирована по кредитам со сроком погашения до одного месяца, составив 9,20%, ставка кредитов, выданных юридическим лицам, составила 9,28%, а физическим лицам – 7,66%. Эдуард ЛУПУ

Всемирный банк оценил последствия кризиса для экономики Молдовы

Несмотря на зимние праздники и наступающий Новый год, надо признать, что Всемирный банк (ВБ) использует совсем не праздничные термины в своих оценках. Конечно, мы все надеемся на лучшее в новом году, в то время как ВБ сообщает о реалиях.

COVID-19 резко ухудшил перспективы Молдовы. Всемирный банк оценивает сокращение экономики в 2020 году в невиданном со времен Великой рецессии 2009 года масштабе, и снижение ВВП на 7,2% в 2020 году.

«Потери, связанные с заработками и сокращением денежных переводов из-за карантина в Молдове, а также ее основных экономических партнеров, негативно скажутся на экономических агентах. Мы ожидаем увеличения бедности от одного до 13 процентов в этом году. Большая часть инвестиционной деятельности была отложена или отменена из-за неопределенности. Глобальный астенический спрос в сочетании с засухой в этом году ограничит экспорт. С другой стороны, из-за анемичного потребления в течение года импорт также сократится. В результате чистый вклад экспорта будет положительным. Что касается производства, мы ожидаем, что это сочетание пандемии и экстремальной засухи затронет большинство секторов экономики», – заявил Всемирный банк.

Штурм продуктовых магазинов этой весной привел к ложному убеждению в том, что потребление будет расти. А он резко упал, как упали экспорт и импорт.

Авторы прогнозов ссылаются на 2009 год, давайте и мы вспомним, что было в том году.

В экономических анализах того времени отмечалось, что «мировой экономический кризис сильно ударил по экономике Молдовы, выявив уязвимость страны перед внешними экономическими ударами. Сокращение на 30% объема денежных переводов из-за рубежа вызвало колоссальное давление на обменный курс национальной валюты и сократило внутренний спрос и потребление населения. Бюджетные доходы серьезно упали, в основном по причине сокращения поступлений от таможенных пошлин и НДС, так что к концу 2009 года бюджетный дефицит составил 6,9% от ВВП. В свою

очередь, ВВП снизился на 6% в реальном выражении. Годовая инфляция в размере 0,4% в 2009 году была обусловлена резким сокращением экономической деятельности и снижением покупательной способности населения».

В основном такая была ситуация, на которую сейчас ссылаются и с которой сравнивают нынешний кризис.

Правда, на этот раз причины кризиса другие – глобальная пандемия и засуха.

Хуже всего, что экономика и так была на спаде. Эксперты Всемирного банка считают, что после небольшого роста в конце прошлого года экономическая деятельность снизилась за первые три квартала этого года. Причиной тому стало сокращение расходов на потребление населения. Каратинные меры остановили торговлю и промышленное производство, сильная засуха нанесла масштабный ущерб сельскому хозяйству. Количество занятого населения упало до самой низкой отметки за последние пять лет. После окончания карантина экономика начала постепенно восстанавливаться, но большинство краткосрочных показателей остались отрицательными.

На фоне снижения цен на нефть сильно замедлилась инфляция, выйдя за нижний предел в августе. В ответ Нацбанк снизил базовую ставку в пять раз до нового минимального рекорда – 2,65%. Обязательные резервы в леях снизились до 32% с рекордной отметки 42,5% в 2019 году.

Сокращение импорта привело к улучшению дефицита текущего счета. В первой половине 2020 года в результате снижения цен на энергоносители и низкого внутреннего спроса, импорт сократился на 16,4%, экспорт – на 7,4% и денежные переводы – на 4,6%. Дефицит финансировался в основном за счет государственных долговых инструментов. В сентябре внешний долг составил около 65% от ВВП. В

то же время валютные резервы находились на самом высоком за последние 15 лет уровне – 3,5 млрд американских долларов.

Надо обратить внимание, что, в отличие от 2009 года, когда сумма переводов из-за рубежа снизилась на 30%, в этом году этот показатель снизился всего лишь на 4,6%.

Налоговые поступления ухудшились в зависимости от экономической рецессии. По состоянию на конец октября доходы упали на 1,7%, и основным источником поступлений стали подоходный налог и НДС. Публичные расходы выросли в результате мер, принятых государством для борьбы с пандемией. Приоритет отдали социальным платежам, а инвестиции сократились более чем на 4%. В итоге дефицит достигнет 4,5% от ВВП, что приведет к росту госдолга и гарантированного долга на четыре процентных пункта – до 31,4% от ВВП. Напомним, что в 2009 году дефицит был больше на 2,5%.

Логично сравнивать не только 2020 и 2009 годы, но и все периоды восстановления экономики.

В 2010 году экономика резко пошла вверх. ВВП вырос в реальном выражении на 6,9%. Спад во всех отраслях был преодолен, за исключением промышленного производства, строительства и транспорта. Экспорт вырос на 9%, бюджетный дефицит снизился на 2,5% от ВВП. Годовая инфляция составила 8,1%, что меньше, чем перед кризисом (12%).

Время от времени сейчас говорят об обнадеживающих темпах восстановления экономики, намеченного на 2021 год, при условии что решения медицинского характера по борьбе с вирусом верны.

На будущий год прогнозируется рост мировой экономики примерно на 4%, а в зоне евро рост может быть еще выше.

Что касается перспектив национальной экономики, то эксперты ВБ считают, что, если причины, вызвавшие кризис в Молдове и других странах мира, идентичны, то и решения должны быть одинаковы. Очевидно, с учетом специфических особенностей нашей страны.

Константин ОЛЯНУ

ТЕЛЕФОН ДОВЕРИЯ

Телефон доверия был создан в целях более эффективного сотрудничества с гражданским обществом по предупреждению нарушений и служебных злоупотреблений, уже допущенных или допускаемых сотрудниками Национальной комиссии по финансовому рынку, а также профучастниками, работающими на рынке ценных бумаг, страхования, микрокредитования и коллективных инвестиций.

Телефон доверия: (+373 22) 859-405.

E-mail: info@cnpf.md

Объявление НКФР

Во исполнение положений статьи 6 Закона №192-XIV от 12.11.1998 г. «О Национальной комиссии по финансовому рынку», Национальная комиссия по финансовому рынку сообщает банковские реквизиты, куда должны переводиться сборы и регуляторные платежи для обеспечения функционирования:

BC „Moldindconbank“ SA, sec. Centru, Chișinău

Банковский код MOLDMD2X309; Фискальный код 1007601001293

Банковский счет IBAN – MD19ML000000022519093768

Госпредприятие Energocom

останется центральным поставщиком электроэнергии в Молдове до 2028 года

Госпредприятие Energocom, являющееся центральным поставщиком электроэнергии в Молдове с 2018 г., сохранит эти полномочия по меньшей мере до 16 января 2028 г.

Как передает «ИНФОТАГ», это предусматривают вступившие в силу поправки в постановление Правительства от 2017 г., согласно которому полномочия компании на этом посту продлили с конца нынешнего года «до истечения срока действия лицензии на поставку электроэнергии».

В настоящее время Energocom является единственным поставщиком недостающей электроэнергии в Молдове, мощности которого позволяют производить не более четверти потребляемой энергии в стране. Energocom закупает все недостающие объемы у Молдавской ГРЭС, находящейся на территории Приднестровского региона и принадлежащей российскому холдингу Интер РАО.

Согласно контракту, рассчитанному до конца марта 2021 г., Energocom поставляет энергию электрораспределительным предприятиям Молдовы по \$0,04865 за 1 кВт·ч. Покупная цена не разглашается.

С 1 января стартует новый план действий Совета Европы для Молдовы

План действий Совета Европы для Молдовы на 2021 – 2024 гг. стартует с 1 января. Как сообщает «ИНФОТАГ», об этом напомнило Министерство иностранных дел и евроинтеграции, отметив, что план утвержден 25 ноября после консультаций с молдавскими властями.

В документе изложены приоритеты сотрудничества на ближайшие четыре года, и его основной целью является поддержка демократических реформ и внедрение стандартов Совета Европы в области демократии, верховенства закона и уважения прав человека.

На основе Плана действий Совет Европы продолжит оказывать помощь в приоритетных областях, в частности, в реформе системы правосудия, уделяя особое внимание обеспечению честности и независимости субъектов правосудия, а также его прозрачности, подотчетности и эффективности, реформированию уголовной и пенитенциарной систем. Кроме того, речь идет о предотвращении пыток и жестокого обращения, борьбе с коррупцией и отмыванием денег, свободе собраний, борьбе с дискриминацией, преступностью и разжиганием ненависти.

Совет Европы ожидает продолжения усилий по совершенствованию избирательной системы, активизации борьбы с насилием в отношении детей. Отдельная глава посвящена мерам доверия между двумя берегами Днестра. В этих сферах совместные проекты направлены на закрепление результатов реализации предыдущих планов действий.

Общий бюджет нового Плана действий – 13,7 млн евро. При этом необходимо дополнительное финансирование в размере 2,6 млн евро для полной реализации приоритетных действий на 2021 – 2024 гг.